

Odszedł profesor Piotr Wolański

#Astronautyka #Ludzie 1 września 2023

W wieku 81 lat po długotrwałej ciężkiej chorobie odszedł profesor Piotr Wolański – wybitna postać polskiego sektora kosmicznego i wieloletni pracownik Łukasiewicz - Instytutu Lotnictwa, wykładowca akademicki, znakomity inżynier, światowej sławy ekspert w dziedzinie technologii kosmicznych, mentor dla wielu pokoleń studentów i naukowców zajmujących się kosmosem.

/ Zdjęcie: Łukasiewicz - Instytut Lotnictwa

Od samego początku swojej pracy naukowej był związany z Politechniką Warszawską, gdzie był dziekanem wydziału MEiL oraz prorektorem uczelni. Był założycielem i przez 20 lat opiekował się Studenckim Kołem Astronautycznym Politechniki Warszawskiej, którego studenci zbudowali dwa sztuczne satelity Ziemi: PW-Sat i Pw-Sat2 oraz zainicjowali budowę rakiet i łazików marsjańskich.

- Profesor Wolański był wybitnym na skalę światową ekspertem od tematów kosmicznych, to była jego życiowa pasja od chłopięcych lat, którą z sukcesem przekuł na międzynarodową sławę. Był jednym z najwybitniejszych polskich uczonych, a jego prace inspirowały naukowców z całego świata, od Japonii po Stany Zjednoczone. Jego ogromną zasługą było zbudowanie zespołu inżynierskiego zajmującego się technologiami kosmicznymi w naszym Instytucie. Zawdzięczamy bardzo wiele jego ogromnej wiedzy i doświadczeniu - mówi dr inż. Paweł Stężycki, dyrektor Łukasiewicz - Instytutu Lotnictwa.

Profesor Piotr Wolański wniósł ogromne zasługi dla polskiego sektora kosmicznego. Samo włączenie Polski do ESA i utworzenie Polskiej Agencji Kosmicznej nie miałyby miejsca, gdyby nie działania profesora Wolańskiego.

Wspierał ekspercką wiedzą posłów, ministerstwa oraz budował pozytywny wizerunek polskich możliwości w zakresie rozwoju technologii kosmicznych na arenie międzynarodowej. Współpracował z wiodącymi ośrodkami naukowymi z całego świata.

Dostrzegł niszę w postaci rozwoju niewielkich rakiet nośnych, ekologicznych napędów kosmicznych i silników detonacyjnych jeszcze w okresie, gdy tego typu prace nie budziły szerszego zainteresowania na świecie.

Przez cztery kadencje był przewodniczącym Komitetu Badań Kosmicznych i Satelitarnych Polskiej Akademii Nauk, a od 2019 pełnił rolę honorowego przewodniczącego. Jako członek Międzynarodowej Federacji Astronautycznej, Międzynarodowej Akademii Astronautycznej i wielu innych prestiżowych gremiów, poszerzał rozpoznawalność Łukasiewicz - Instytutu Lotnictwa, ale także całego polskiego sektora kosmicznego.

Profesor Wolański w 1991 rozpoczął współpracę z Łukasiewicz - Instytutem Lotnictwa, gdzie zainicjował utworzenie Zakładu Napędów Raketowych.

Przełomowe badania nad wirującą detonacją

To właśnie w Instytucie rozwinął prace nad wykorzystaniem ekologicznych materiałów pędnych w silnikach raketowych, w tym metodę otrzymywania wysokoskoncentrowanego nadtlenu wodoru.

Był wybitnym specjalistą o międzynarodowym uznaniu w dziedzinie badań nad silnikami spalinowymi, w szczególności silnikami wykorzystującymi proces wirującej detonacji (Rotating Detonation Engines - RDE). Jego zespołowi udało się dokonać pierwszego na świecie startu rakiety napędzanej silnikiem detonacyjnym. Polskie rozwiązanie wyprzedziło równie spektakularną próbę przeprowadzoną przez Japończyków. Z pomocą profesora Wolańskiego polskim inżynierom udało się jednak przeprowadzić całkowicie samodzielny start rakiety na Ziemi.

Był wizjonerem, proponując szereg innych perspektywicznych obszarów rozwoju, w tym także temat mitygacji problemu śmieci kosmicznych, rozwoju rakiet wielokrotnego użytku, wykorzystania ciekłego metanu jako paliwa do rakiet nośnych oraz stosowania dysz typu aerospike. Jego osiągnięcia w zakresie spalania (odkrycie zapłonu dyfuzyjnego, badania nad wybuchowością pyłów i zjawiskiem detonacji) oraz modelowania zderzeń ciał niebieskich (hipoteza na temat powstania Księżyca oraz wyginięcia dinozaurów) wyprzedzały czasy.

Jego badania nad wybuchami pyłów doprowadziły do powstania tzw. *szkoły* i zainicjowania *kolokwiów na temat wybuchów pyłu*, które przekształciły się w organizowane na całym świecie międzynarodowe sympozjum na temat zapobiegania i łagodzenia wybuchów przemysłowych, które prowadził przez ponad dwadzieścia lat.

Profesor Wolański był odznaczony wieloma nagrodami i wyróżnieniami. Otrzymał m.in. nagrodę A. K. Oppenheima w 1989 przez IDERS, USA. Wyróżniony został tytułem doktorem honoris causa Politechniki Azerbejdżańskiej w 1997 i Akademii Wojskowej w Warszawie (2015), Krzyżem Oficerskim Prezydenta RP w (2005) oraz nagrodą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za całokształt osiągnięć w badaniach naukowych (2012) oraz Medalem Politechniki Warszawskiej (2014).

Był autorem kilkuset publikacji i wystąpień konferencyjnych. Od lat znajdował się w zestawieniu czołowych 2% najszerzej cytowanych naukowców na świecie.

Ostatnie pożegnanie profesora Piotra Wolańskiego odbędzie się w poniedziałek, 4 września 2023 o godzinie 12:00 w domu pogrzebowym na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach.